

עין משפט‏
גר מצוה

כב:

איכא דאמרי היינו דרמי בר **חמא** ודאי[[]‏ איכא למיפשט צעלי דרמי מצרייתא דלעיל ואין לדחות דחיה זו שצא לחלק צנייחס דודאי דמו אהדדי: **אמרה** אה הריני בעיקבך. פירוש האשה שנדרה צנויר ושמעה חצירתה ואמרה לה הריני צעיקבך כאילו אמרה הריני צסופך לשון ואתה משופנו עקב (בראשית ג׳‏ כלומר צסוף דרכך אס תומר את גס אני אהיה מותרת שלא אקבל עלי נזירות ולא יחול עלי אז דלמא כי מקמי דליפר לה בעלה ואסורה כי צעיקבך יס לפרשו כמו עקב אשר שמע אברהם צקולי וגו' (שם כו) ואפילו אס תומר הראשונה השניה אסורה דצענתה להיות כמעיקרא קודם שיפר לה בעלה וכשאמרה צעיקבך כאילו אמרה ואני דאמרינן לעיל צצרייתא היא מותרת ומצירתה אסורה דכיון דחל עליה נזירות לח פקע צהמת הראשונה דצעל מיגו גיין: **ואי ס"ח** כי אמר בעיקבך בעיקרא קמתפיים. ואפילו תומר הראשונה השניה אסורה א"כ צמתיתין נמי אמאי אינו מיפר לה ליפר לה ידיה ולוקיס ידיה אלס ש"מ צכולה מלתא מיתפיים ואותה: שאמרה צעיקבך היא נמי מותרת ואריכות לשון צעלמא הוא וה"ג דעת הבעל כי אמר לה ואני דעתיא אכולה מילתא אס תומר היא שגס הוא יהיה מומר ולא יחול הלכך לא מני מיפר דקאי צלל יחל דצרו ואס תאמר והא צמתיתין לא אמר כ"א ואני וי"ל דהכי דמני ליה דכי היכי דאש דלמרה הריני צעיקבך צכולה מילתא ה"ג צעל צכולה מילתא מיתפיים דנהי דודאי דאיניס צעלמא שאמר ואני דעמו כמעיקרא מפני שאין צידו להמיר ואינו נתן דעמו להמיר צבל צעל שצידו להמירה דעמו להמיר

יותר משאר מתפייסס והוי כאילו אמר הריני צעיקבך ודחי לא לעולס כמעיקרא מתפיים ומ"מ אינו יכול להפר הכא כיון דאמר ואני כאומר קיים ליכי דמי אי מיתשיל אהקמוס מיפר ואי לא לא: **ורבינח**ו הריני נויר ואת ואמרה אמן שניהם אסורין ואי דאו שניהם מותרים מפני שתל"ה נדרו בנדרה. וקצירא ליה דצעל מיעקר קא עקר ואי יפר לה גס שלו יותר וקאין צלל יחל דקצירא ליה לתנא דצרייתא דהכי קאמר הריני נויר אס את ואפילו לא אמר אס ולכך אס אמרה אמן שניהן אסורין והיינו דקפתיך אמתינ' דקתני כי אמר לה הריני נויר ואת דמיפר שלה ושלו קיים ואלס לאו שלא אמרה אמן שניהס מותרין מפני שתלה נדרו צנדרה ולא א דינא להיות נויר אס לה תהיה גס היא נזירה: **אמר** רב יהודה הנ"י. צרישא מיפר שלה ושלו קיים כמתני' א ואתי צרישא שניהס אסורין עד שלא יפר ולא כמו שהיינו צסורין מעיקרא שאינו יכול להפר את שלה דנהי דסיפא משמע שתלה נדרו צנדרה דקאמר ואס לאו שניהס מותרין אפי"ה יכול להפר שלה משום דקצירא ליה להאי תנא דצעל מיגו גיין וחוה החידוש דלתא לאשטעינן צבל רישא דקתני אסורים כל זמן שלא הפר אין זה שום חידוש דפשיטא דשניהס אסורין כל זמן שלא הפר: **אבריי אמר אפי'** תימא בדקתני ברייתא **בגון דאמר ואפי'** את דקא תלי נדרו בנדרה מתני' דקתני הריני נויר ואת **משום** הכי מיפר שלה ושלו קיים. ^[פ"י] צניייתא כגון דאמר לה הריני נויר ואס' את שתלה נדרו צנדרה כלומר אס את נזירה גס נזירות יחול ולפיכך] שניהס אסורין ואינו יכול להפר דמשמע לישנא דשניהס אסורין והיינו טעמא לפי שתלה נדרו צנדרה ואס יפר את שלה גס את שלו יתצול וקאי צלל יחל דקצירא ליה דצעל מיעקר עקר ומתני' דקתני הריני נויר ואת פירוש שאינו תולה נדרו צנדרה אלס הוא מקבל אנפשיה ממנה נפשך ד' ואת פ"י שאינו תולה נדרו צנדרה אלס הוא מקבל נזירות אנפשיה ואת דקאמר ששאל לה אס גס תולה מניא לקבל נזירות אנפשיה ואת דקאמר ששאל צמתיה⁴

מי שאמר פרק רביעי נויר

מר וזוטרא צריה דרצ מרי אמר. הא דמיציעיא לן הכא אשה שנדרה צנויר ושמעה חצירתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אפילו למ"ד צעל מיגו גיין היינו דבעי רמי צר חמא צפ"ק דמסקת נדרים ט׳‏: הרי עלי **צכשר** ו**צחי** **שלמים**. כגון שמונח לפניו צשר

וצח שלמים ומחית נמי דהיתרא קמיה ואמר זה כזה מהו: **כי מתפיים איניס צעיקרא מתפיים**. כדהויין הני וצחי שלמים קודם זריקה ואסירא: או **דילמא** ^{[א}‏ **צצנגא** **מספיים**. צחצירה דלית ציה היינו נאחר זריקה שהותר צשר צאכילה וצריא. ^{[ב}‏ **צצנגא** היינו לצסוף דכל דצר שהוא חס מנטען לצסוף. וה"ג לגבי הך איתתא כי אמרה ואני אי אמרת דצעיקרא מתפיים הויא לה כקודם הפרה ואסירא ואי כלאחר הפרה וצריא: **מי דמי הסס כי אמר הרי עלי צכשר וצחי שלמים**. אפי' אמרת דצצנגא מיתפיים אפי"ה אסור דצחי שלמים נאחר זריקת דמים מיקדש קדיש ^{[ג}‏ דלדעיו נאכל אלס לשני ימים ויליה אחד ^(א) דליכא למימר הכי איתפיים צניינא דאס לא קן מאי אהני דיצוריה: **אבל הכא כו'.** ולא דמי כלל ומתעל לא תפשוט: **איכא דאמרי** היינו **דרמי צר חמא**. דאמר אע"ג דלאחר זריקת דמים מיקדש קדיש כיון דמני אכיל ליה חוץ לחומת עורה צכל העיר אי אמרת ^{[ד}‏ צצניינא תפיים ודאי שרי אלס הכי איציעיא ^{[ה}‏ לך א' (ודאי) אמרה ^(ו) לו: **הריני צעיקבך**. וצא בעלה של ראשונה והפר לה אליצא דמני צעל מיגו גיין מהו ^{[ז}‏ א' אמרינן הא דקאמרה לה הריני צעיקבך ^{[ח}‏ צכולי מלתא משמע אס לנזירות נזירות אס ^{[ט}‏ ולהיפר היפר וכיון דהיפר בעלה לראשונה מישתריא נמי משמע צסוף: או **דלמא כמיקמי דליפר לה בעלה**. ודמיא כיון דאמר לה כמותרין עד סוף נזירותה דהיינו להפרה דצעל נזירותה משעה ואולה לה ששפר לה בעל וכשהפר לה בעל אולה לה צסוף נזירותה ולעולס מיקמי דליפר לה בעל קאמרה וכי הפר לה בעלה לראשונה אסורה חצירתה: **ס"ש האשה שנדרה צנויר ושמע בעלה ואמר ואני אינו יכול להפר ואי ס"ד דני אמר לה הריני צעיקבך** ^(ט) **כמעיקרא**. מקמי הפרה משמע וקיימא לן נמי דצעל מיגו גיין וכ"ש היכא דאמר ואני סתם ולא אמר צעיקבך דמשמע דצעיקרא מיתפיים א"כ אשתחא דכי קאמר לה ואני משמע דניחא ליה דמתקיים עליה נזירות עד דלימא איהו ואני ולקציל עליו' נזירות וליפר לה נזירות דידה ולקיים נזירות דידה הא ^{[י}‏ ללא איתפיים צנדרה אלס צמקמי הפרה אלס לאו ש"מ מדלדעיו יכול להפר לה ^{[ב}‏ דצכולה מילתא מיתפיים והלכך הוא לא מני מיפר דאי מיפר את שלה נמנא מיפר את שלו. הא אשה אחרת דאמרה לה הריני צעיקבך כיון דהיפר בעל לראשונה אימי נמי מותרת: לא לעולם. אימא לך דצעיקרא מתפיים: **והגא**. טעמא מאי הוא דלא מני מיפר לה דכיון דאמר ואני כאומר קיים ליכי דמי: **הריני נויר ואת** וני קיום אדם יכול להזיר את אשתו צנויר: לה ואת לא הוי קיום לפי שאין אדם יכול להזיר את אשתו צנויר: **מפני ששלה נדרו צנדרה**. דמשמע דקאמר הריני נויר אס את תהא נזירה וכיון דלא אמרה אמן שניהס מותרין: **אזני אמר אפי' סימא** ^(י). שניהס ^{[ז}‏ מותרין ולא קשיא וצמאי עסקינן צצרייתא כגון דאמר לה הריני נויר ואת דמשמע דקאמר לה הריני נויר אס תהא נזירה והלכך היכא דאמרה אמן שניהס אסורין וכי לא אמרה אמן שניהס מותרין שכן הוא תולה נורו צנורה: ומתניתין

צאשה

דרמי בר חמא לאחר זריקה מהו וכל סוגייה דהתם מוכחא דלאחר זריקה (דמיא) ^{[מיייר}‏ ומיהו ^[י"ל] דאין זה מדברי רמי בר חמא דאיהו בסתם קא בעי אלא סוגייה דהתם ס"ל דלאחר זריקה קא בעי. ולכך כתבו בבעיא דרמי בר חמא לאחר זריקה מהו וסוגיא דהכא סברה דלפני זריקה קא בעי. וכה"ג אשכחן בבעיא דאמן קונה בשבח כלי דמפ' לה תלמודא פ' המקבל לענין עובר בבל תלין ובפ' הגזול קמא מפ' לה בענין אחר. וכן בעיא ריש שנוי לצרורות מפ' לה תלמודא פ' כצד הרגל בכמה אנפי'. איכא דאמרי היינו דרמי בר חמא ואין לחלק ביניהם ואי אמרינן הכא דבעיקר מתפיים ה"ה ברמי בר חמא ובבעיא ליה אי אמרה הריני נוירה בעקבך מי אמרינן בעקבך בסופך משמע וכשהפר לה בעלה גם זאת משמע או דלמא בעקבך הוי כמו בעקבך ואסורה. תא שמע האשה שנדרה צנויר ושמע הבעל ואמר ואני יכול להפר והשתא ס"ל כיון דביה הבעל להפר הוי כאילו אמר בעקבך כי בו תלוי סוף נדרה. ואי ס"ד בעיקרא ליפר לה זירה ולוקים דרידה כי בהפרתה לא יתבטל נדרו אלא ודאי כבולא מילתא מיתפיים ואם יפיר לשלה גם נדרו בטל. ורמיניהו הריני נוירה ואת ואמרה אמן שניהם אסורים ואם לאו שלא אמרה אמן שניהם מותרים שלא רצה להיות נויר אם לא תהיה גם היא נזירה אמר רב יהודה תני ברישא מפר את שלה ושלו קיים. כדתנינן במתני' ואע"ג דסיפא משמע שתלה נדרו צנדרה דאם לא גמרה שניהם מותרים. איכא למי' בריאא תלה נזירותו בקבלת נזירותה הלכך אם לא קבלה עליה גם הוא אינו נויר אבל אם קבלה עליה לא תלה הפקעת נדרו

מסורת הש"ס

^(א) נדרים יא: ע"ש.
^(ב) (ומספתא פ"ג, א) י"ל דלא,

הגהות הב"ח

^(א) גמ' לעולם צעיקרא קא מתפיים והכא: (ב) רש"י ד"ה מנן וזוטרא וכי דמס' נדרים י"ג סוף דף יא ע"ב: (ג) ד"ה מי דמי וכי ויליה אחד דאיכא ואיכא למימר דהכי איתפיים צניינא דאס לא קן מאי אהני: (ד) ד"ה איכא דאמרי וכי אמרה לה הכי וכי נמי חצירתה דבעיקבך משמע גמי צסוף כל"ל והד"א: (ה) ד"ה מ"ש האשה וכי צעיקבך בעיקרא מקמי הפרה וכי עליה נזירות ליפר לה וכי דרידה דהא לאו איתפיים וכי והלכך הוא דלא מני מיפר דליהוי מיפר את שלה דנמצא מיפר את שלו: (ו) ד"ה אפי' אמר אפי' מימא בדקתני שניהס:

הגהות מהר"ב

^(א) רש"י ד"ה איכא דאמרי וכי אלס הכי איצבי לך דאי אמרה לה כל"ל: ^{[ב}‏ ד"ה מ"ש וכי אלס לאו ש"מ מדלדעיו יכול להפר לה. כאן הסי' וצחי' מה"ד דצכולה מילתא מיתפיים והלכך הוא לא מני מיפר לה וכל"ל: ^{[ג}‏ תוס' ד"ה אמר ר"י ומי דמי כמתניתין ומני מלת ומני נמקא. וי"צ ודקמני: ^{[ד}‏ ד"ה אפי' אמר וכי אלס הוא מקבל אנפשיה ממנה נפשך ואת פ"י שאינו תולה נדרו צנדרה אלס הוא מקבל נזירות אנפשיה. מינות אלו מן ואת עד אנפשיה נמקא. א"מ.

הגהות התוספות

1. מינות ואותה נמקא וי"ל והא אשה שאמרה הריני צעיקבך היא כו'. 2. י"ל אס. 3. י"ל אס. 4. מינות ששאל צמתיה נמקא.

פ' הרא"ש (המשך)

דבעי למי' ליה למר זוטרא דאע"ג דבעל מיעקר היה חבירה אסורה. דהיכא פשיטא ליה לתלמודא דאי מפיק עקר דחברתה שריא והיה מפרש דודאי מןן ברייתא פשטי' דמינו גיין ופליגא אברייתא דלעיל וה"ק מר זוטרא תפשוט מהכא בעיא דרמי בר חמא הרי עלי כבשר וצחי שלמים מהו. וס"ל דבעיא דרמי בר חמא הוי במתפיים לפני זריקה ואח"כ נורק הדם כי מתפיים איניש בעיקר מתפיים כמו שהיה עתה. או דלמא צצנגא מתפיים כיוון שירוע שהדם עומד לזרוק וכיון דהוייה הכא דאי מיגו גיין חברתה אסורה ש"מ בעיקר מתפיים שגם היא יודעת שסופה יכולה לבוא לידי היתר ע"י הפרת בטל. ומיהו קשה בדנדרים ^(ה) משמע

^[1] רב זוטרא בריה דרב מארי אמר היינו דרמי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי עלי כבשר וצחי שלמים מהו ר"ת רב דרב זוטרא באו ליישב דלא תקשב התן תורה ברייתות אהרדי ומתוך כך תפשוט בעיא דרמי בר חמא וס"ל לרב זוטרא דבריהו דתנאי סבורי בעל מיעקר עקר כדמוכח ברייתא קטייתא מדאניה מביאה גזלת התין ואם שתי יין ונטמאת למתים אינה סופגת את הארבעי ואפי"ה סוברת ברייתא בתרייתא דחברתה אסורה משום דבעיקרא קא מתפיים דאע"פ שהפיר לה בעלה. ותפשוט ונתמא מהכא את דבעי רמי בר חמא פ"ק דנדרים אם היה לפניו בשר וצחי שלמים לאחר זריקה ואמר פירות הללו כזה מהו. מי אמרי' בעיקר כמו שהיה לפני זריקה קא מתפיים ואסירי או דלמא צצנגא קא מתפיים כמו שהיה עתה לאחר זריקה שצנטען האיסור והלך לו קא מתפיים.ומהכא תפשוט דבעיקר' קא מתפיים.ואי"ת אי מיעקר עקר מה בין זה לאומר הריני נויר ואמר אי מיעקר עקר דאמרינן הותר הראשון והותר כולן. וי"ל

^[2] דלא דמי דחכם דעוקר הנדר ע"י חרטה עשה הנדר טעות והוי כאילו לא נדר מעולם אבל בעל שמפר בלא חרטה כיון שאינו עושה הנדר טעות היה נדר באותה שעה ויכולה להתפיים בה. אך נזירות הכתוב שיבטל לה בעלה ולא תפסוג מ' על ששתת יין ונטמאת למתים. ואי"ת היכא בעי למפשט מהכא בעיא דרמי בר חמא דהויא לאחר זריקה כדמוכח סוגייה דהתם הלכך למימר בה בדהשתא קא מתפיים. אבל הכא אמר ואני קודם שהפיר לה בעלה הלכך מסתבר למימר בעיקר קא מתפיים. וי"ל כיון דמיעקר עקר. איגליא מלתא דבישעה שאמר ואני היתה הראשונה מותרת והוי"ל כמתפיים בבשר וצחי שלמים לאחר זריקה. ואי"ת השתא דאמרי' דבעיקרא קא מתפיים א"כ אפי' אמרה ואני אחר שתפר לה בעלה תהא אסורה מידי דהוה מתפיים בבשר וצחי שלמים לאחר זריקה דפשטי' מהכא דבעיקרא קא מתפיים וי"ל דלא דמי דרדאי בשלמים אפי' לאחר זריקה שם וכת עליהם ואיכא למי' דכוונתו להתפייס בעיקרו אבל אשה לאחר הפרה אין שום נזירות עליה והוי כאדם שלא נדר מעולם ואמר חברו עליו ואני: מי דמי התם כיון דאמר הרי עלי כבשר וצחי שלמים אע"ג דמצי אכיל ליה בחוץ מיקדש קדיש ואיכא למי' מטעני טעני האי נדר וסבור שיכול להתפייס בשלמים לאחר זריקה ולכך אמר צצנגא קא מתפיים. אבל הכא ליכא למטעני ולמי' צצנגא מקתפיים. והיה קשה להר"ם ע"ד פירוש שטה זו

^[3] י"ל משמע נלאחר זריקה מיירי דהא אמר שם צדקס נלאחר זריקה מהו וכל סוגייה וכי: